

SENSORVEILEDNING

Emnekode:	SAM101 (høst 2022)
Emnenavn:	L-SAM10121 Historie og samfunnskunnskap LMUSAM10119 Historie og samfunnskunnskap (5-10)
Eksamensform:	Hjemmeeksamen
Dato:	72 timer, 12-15 desember 2022 (man., 12. desember, kl. 12.00 til tors., 15. desember, kl. 12.00)
Faglærer(e):	Nicola Karcher Ronald Nolet Håvard Friis Nilsen
Eventuelt:	

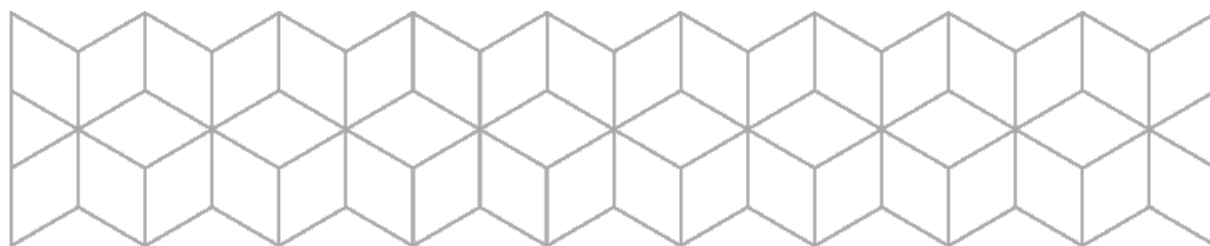
Hjemmeeksamen

Varighet: 72 timer, 12.-15. desember 2022

Karakterregel: A-F, intern og ekstern sensor

Antall kandidater: ca. 14

Emneansvar: Nicola Karcher

Vurderingskriterier basert på karakterskala som benyttes av høyskolen

symbol	betegnelse	generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier
A	fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	god	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstillende de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

Ønskelig kompetanse:

- Avgrense og definere oppgaven
- Kan i stor grad forstå og drøfte sammenhenger
- Evne til selvstendig drøfting og refleksjon
- Overblikk og detaljkunnskap om oppgaven
- God språkføring og klar argumentasjon
- Godt kjennskap til pensumlitteraturen og utstrakt bruk av den
- Kjennskap til sentrale begreper

Strykarakter viser svært liten grad av måloppnåelse på alle områder.

Sensorene:

Intern: Nicola Karcher og Håvard Friis Nilsen

Ekstern: Chalak Kaveh (Høgskolen i Volda), Stig Bjørshol (Universitetet i Sørøst-Norge)

Komite 1: Chalak Kaveh og Nicola Karcher

Komite 2: Stig Bjørshol og Håvard Friis Nilsen

Historie og samfunnskunnskap

Kandidaten velger mellom to oppgaver, dvs. kandidaten svarer ENTEN på oppgave 1 ELLER oppgave 2.

OPPGAVE 1:

Redegjør for sentrale kjennetegn og utviklingstrekk ved Norges nasjonsdanningsprosess på 1800-tallet. Belys i denne sammenhengen også forholdet til urfolket og de nasjonale minoritetene og deres stilling i Norge.

Sentrale punkter for vurdering

Kandidaten bør kunne:

- Drøfte betydningen av nasjonalforsamlingen i Eidsvoll i 1814 og vedtakelsen av Grunnloven, samt nevne paragraf 2
- Gjøre rede for sentrale kjennetegn ved 1800-tallets nasjons- og demokratiseringsprosess og nevne sentrale aspekter som f.eks. partivesen og innføringen av parlamentarismen
- Gjøre rede for sentrale faktorer som preget Norges vei til et moderne samfunn som industrialiseringen
- Nevne nasjonalromantikken, eventuelt eksempler på den, og kartlegge det som ble fortolket som norske identitetsmarkører
- Beskrive fremveksten og betydningen av lærerstanden i nasjonsdannings- og demokratiseringsprosessen
- Gjøre rede for definisjonen av nasjonale minoriteter og urfolk i Norge, også i juridisk forstand, og utarbeide sentrale kjennetegn til gruppene og sette deres tilstedeværelse i Norge i en overordnet historisk kontekst
- Drøfte vesentlige forskjell og likheter i deres møte med majoritetssamfunnet og de norske myndighetene og kunne drøfte hvordan disse påvirket dem politisk, kulturelt og sosialt
- Kjenne til raseforskningen på de nasjonale minoritetene og urfolket og hvordan det påvirket synet på dem; drøfte diskrimineringen og stereotypiene som ble brukt overfor disse gruppene, deres årsak og virkninger
- Kjenne til minoritetens og urfolkets stilling i den norske nasjonsdanningsprosessen på 1800-tallet og til de vesentlige trekk ved og virkninger av fornorskningspolitikken

OPPGAVE 2:

«Den industrielle revolusjon»: Forklar og legg vekt på betydningen av kolonier, teknologi, vareproduksjon. Drøft forskjellen mellom industri og jordbruksøkonomi.

Sentrale punkter for vurdering

Kandidaten bør kunne redegjøre for:

- Hva vi mener med industri (opprinnelig «flittighet», men viser til en systematisk organisering av arbeid og produksjon innen et gitt felt eller «cluster», som innebærer teknologiske og arbeidsbesparende nyvinninger)
- Forklare at industrien skaper nye velstandsnivå sammenlignet med jordbruket, som er begrenset av størrelse på avlinger og areal av jord. Industriens rikdomspotensial var nærmest ubegrenset
- Forklare hvordan industriarbeidsplasser skapte stabile lønnsvilkår og ofte var attraktivt (særlig etter at lønnsvilkår var fastsatt gjennom avtaler og sterke fagforeninger)
- Vite hvor i England industrien slo rot
- Prinsippene for gjennombruddet i tekstilindustrien i UK, med Spinning Jenny og fremvoksende trekantandel med slaver og bomull UK-Afrika-Amerika.
- At britenes bomullshandel opprinnelig var med en «lavstatusvare» som ble vendt til en fordel: i stedet for luksusvarer av silke til rike sosiale lag, skapte masseproduksjon av billigvarer en langt større rikdom
- Prinsippene for industriell økonomi: en mekanisering av arbeidskraft som legger til rette for masseproduksjon og storskala drift. Teknologi som konkurransefortrinn og slaveri som presset prisen på arbeidskraft ned mot et nullpunkt
- Diskutere hvordan UKs suksess med den industrielle revolusjon vekket ønsker i de amerikanske koloniene om industrialisering i eget land, noe som førte til bruddet med UK og opprettelsen av USA.
- Diskutere hvordan prinsippene for den industrielle revolusjon fremdeles rår i vår tid: den kontinuerlige utviklingen av ny teknologi handler om å senke kostnadene for arbeidskraft og å øke konkurranseevnen. Hvordan volumet på produksjon og

handel er økt enormt siden tidlig 1800-tall, som følge av den industrielle revolusjons dynamikk: ny teknologi, nye varer, krymping av produksjonstid og økning av -volum